

Hedda is te veel uit een andere tijd

TONEEL Hedda Gabler van Henrik Ibsen door Toneelgroep Amsterdam. Regie: Ivo van Hove. Gezien: gisteren in de Westergasfabriek. Aldaar nog t/m 24/6 en 15 t/m 19/8.

Wie Hedda Gabler naar het heden wil verplaatsen, begeeft zich op glad ijs. Het drama over de vrouw die zich zo ongelukkig voelt over haar huwelijk dat zij een kogel door haar kop jaagt, is zo diep geworteld in de tijd dat Henrik Ibsen het stuk schreef (in 1890), dat een actualisering al snel anachronistisch, misplaatst, overkomt. Dat bleek bijvoorbeeld uit de Hedda Gabler van Theu Boermans uit 2003.

Nu heeft Ivo van Hove zich over de generaalsdochter ontfermd in de remake van een succesvolle voorstelling die hij een paar jaar geleden in New York maakte. En ook hij ziet Hedda als eigentijdse vrouw. Ze heeft zojuist met Tesman een sjieke loft met schuifpui betrokken die nog ingericht en gestuct moet worden. In dit ontmantelde appartement hebben Ivo van Hove en zijn scenograaf Jan Versweyeld haar ondergang gesitueerd.

Ras-tragédienne Halina Reijn kan de titelrol moeiteloos aan, en voorziet haar personage van nieuwe accenten. Zij zet verveling om in agressie, ze maakt de destructie van Hedda voelbaar en geeft haar ook vileine trekjes. Het mooiste facet van haar rolinterpretatie, haar melancholie, had echter nog meer ruimte kunnen krijgen. Eénmaal speelt ze mistroostig met de lamellen, en slechts dan zie je een glimp van haar levensgrote onbehagen.

Dat is te weinig om mee te gaan met Van Hoves visie op Hedda Gabler. Hij beschouwt het als een 'zelfmoordstuk', waarin haar existentiële innerlijke pijn tot het fatale einde leidt. Ibsens plot is echter zo doortimmerd, dat Van Hove het stuk niet zo eenvoudig naar zijn hand kan zetten. Hedda zucht toch te zeer onder de negentiende-eeuwse huwelijksmoraal en het gebrek aan emancipatie.

Ook de rolinvulling van Hedda's echtgenoot Tesman schiet tekort. Roeland Fernhout speelt deze studeerkamergeleerde veel te joviaal: niemand gelooft dat deze vlotte, lichtzinnige jongen zijn hele huwelijksreis met zijn neus in de boeken zit. Jacob Derwig daarentegen zorgde als Lövborg voor de mooiste scènes.

De voorstelling heeft eenzelfde scène als in *Het temmen van de*

feeks, waarin ditmaal acteur Barry Atsma Halina Reijn in een schaarsverlichte, besloten ruimte verneert en besmeurt. Ditmaal is de impact hiervan echter veel kleiner, en de inhoud veel minder dwingend. Van Hoves Hedda blijft toch teveel een personage uit een andere tijd met andere zeden.

PIETER BOTS

cultuur

Ronald Rietveld
wint Prix de Rome

De Nederlandse componist Ronald Rietveld heeft de Prix de Rome gewonnen, de belangrijkste prijs voor jonge componisten. Hij is daarmee de eerste Nederlander die deze prijs heeft gewonnen.

Ben Harper wil wel erg graag laten zien dat hij alles kan. Hij is een veelzijdige muzikant die verschillende stijlen combineert.

'Ik wilde...'

Het is de laatste voorstelling van de Nederlandse Opera. Het is een indrukwekkende productie met prachtige muziek en acties.